

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระดับปริญญาตรี จำนวนทั้งหมด 13,194 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระดับปริญญาตรีจำนวน 389 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Yamane (1973, p. 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2} \quad (3 - 1)$$

กำหนดให้ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร (13,194)

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญ .05)

แทนค่าในสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{13,194}{1+13,194(0.05)^2}$$

$$n = \frac{13,194}{1+30.05}$$

$$n = \frac{13,194}{31.05}$$

$$n = 388.23$$

$$n = 389$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ คำนวณได้ 388.23 ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 389 คน

3.1.3 การสุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คณะต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) มีขั้นตอน ดังนี้

จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คณะต่าง ๆ ทั้งหมด 9 คณะ จำนวน 13,194 คน (ฝ่ายทะเบียนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม) ผู้วิจัยได้กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 389 คน และหาสัดส่วนจากกลุ่มนักศึกษาด้วยการสุ่มตัวอย่างจำนวนนักศึกษาโดย เทียบบัญญัติไตรยางศ์ การคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม ตัวอย่างเช่น การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,511 คน

$$\frac{1,511 \times 389}{13,194}$$

$$= 59 \text{ คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1}$$

ตารางที่ 3.1

ขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระดับปริญญาตรี

คณะ	นักศึกษา (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2007	59
2. คณะครุศาสตร์	2,343	69
3. คณะวิทยาการจัดการ	728	21
4. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,018	30
5. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	438	13
6. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	2,760	81
7. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	2,639	78
8. คณะนิติศาสตร์	598	18
9. คณะวิศวกรรมศาสตร์	663	20
รวม	13,194	389

เมื่อผู้วิจัย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละคณะแล้ว ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง 389 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ คณะ ชั้นปี การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามประเภท

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Lilert's Scale) ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มข้อความเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย 5 ด้าน (บวรศักดิ์ อูวรรณ โฉ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548, น. 29 - 30) ได้แก่ ด้านการให้ข้อมูลและรับข้อมูล ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง ผู้นำนักความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended Questionnaire) เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2.2 กำหนดกรอบแนวความคิด และเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำไปใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด

3.3.2.3 ร่างแบบสอบถามนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครบถ้วน ครอบคลุม ทั้งเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการที่ปรึกษา

3.3.2.4 นำเอาร่างแบบสอบถาม ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขและเสนอผู้เชี่ยวชาญทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

- 1) รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ ตำแหน่ง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) ผศ.ดร. สุขศิลป์ วุฒิกการศึกษา ปรัชญาคุณภิวัฒน์ (ภาษาไทย)

ตำแหน่ง อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

- 3) คุณสมพงษ์ รัตนฤทธิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

ในการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จะใช้วิธีการตรวจสอบด้วยค่า IOC (Index Of Congruence) ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาด้วย

+ 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อคำถามค่าความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

การพิจารณาข้อคำถามนี้มีความสมบูรณ์จะพิจารณาเฉพาะค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ข้อคำถามใดได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์จะนำมาปรับปรุงแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งจนกว่าจะสมบูรณ์

3.3.2.5 นำแบบสอบถามที่ทำการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง

3.3.2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากการแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ครั้งที่ 2 แล้วมาพิมพ์ปรับปรุง

3.2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้อง และความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยใช้สูตร IOC โดยเกณฑ์การให้คะแนนมี ดังนี้

ให้คะแนน + 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - 1 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum X$ แทน ผลคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ที่ 1 ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 -1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง ใช้ได้

เกณฑ์ที่ 2 ข้อถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้
ผลที่ได้ IOC=1 ตามตารางที่ 23 ภาคผนวก ข ค่า Cronbach's Alpha Based on Standardized Items = 0.968 ตามตารางภาคผนวก ค

3.2.3.2 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

3.2.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจาก คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าจากนักศึกษา

3.3.2 ให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

3.3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนทุกฉบับ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องทุกฉบับ

3.4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding From)

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อมากำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

มากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
มาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
น้อยมาก	กำหนดให้	1 คะแนน

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่และร้อยละ

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อเปรียบเทียบใช้การวิเคราะห์ t-test, f-test

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความด้วยการแจกแจงความถี่